

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2003-2140

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Viestinnän laitos	
Tekijä-Författare-Author Perander, Mira			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Suomen Hiihtoliitto dopingkärjien pyörteessä - Viestintätilanteen semioottista analyysia kriisiviestinnän näkökulmasta			
Oppiaine-Läroämne-Subject Viestintä			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2003-05-05	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 67 + 6, videot 49 min. + 60 min.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Suomalaishiihtäjien dopingkäryt Lahden MM-kisoissa helmikuussa 2001 käynnistivät todennäköisesti Suomen urheiluhistorian suurimman mediayllytyksen. Suuret suomalaiset hiihtosankarit olivat jääneet kiinni kiellettyjen aineiden käytöstä ja näin osoittautuneet suuren luokan huijareiksi. Koko Suomen kansa tunsu tullessa petetyksi ja sai nyt tiedotusvälineiden välityksellä seurata jännitys näytelmää, jossa pääosia esittivät entiset urheilusankarit, ts. kärkehtäneet hiihtäjät taustajoukkoineen, ja joka kaikkine käänteineen edustaa journalistista draamaa parhaimmillaan.</p> <p>Tällä työllä on kaksi toisistaan hieman eriävää tavoitetta. Ensinnäkin tavoitteena on tutkia viestintätilanteen semiotiikkaa ja pohtia, miten se vaikuttaa itse viestin sanomaan. Tarkastelun kohteena ovat Lahdessa vuonna 2001 järjestetyt hiihdon MM-kilpailut, tarkemmin ottaen Suomen Hiihtoliiton tuolloin pitämät suorana televisioidut tiedotustilaisuudet suomalaishiihtäjien dopingkärjien tiimoilta. Lähestyn tutkimuskohdettani semioottisesta näkökulmasta ja väitän, että viestintätilanteen semiotiikalla voidaan vaikuttaa siihen, kuinka hyvin viestin sanoma menee perille ja miten vastaanottaja sen ymmärtää.</p> <p>Toisena tavoitteena on lehtiartikkeleita analysoimalla tutkia sitä, kuinka Suomen Hiihtoliitto pyrki hallitsemaan dopingkärjien aikaan saamaa negatiivista julkisuutta ja kuinka hyvin se siinä onnistui. Tarkastelen Suomen Hiihtoliittoa kielteisen julkisuuden kohteena kriisinhallinnan ja kriisiviestinnän näkökulmista.</p> <p>Työn tavoitteet kiteytyvät pyrkimykseen osoittaa organisaation oman toiminnan ja viestinnän merkitys julkisuuskriisin ennaltaehkäisyssä, sen hoidossa sekä siitä selviämässä.</p> <p>Lähden siitä ajatuksesta, että tiedotus- tai lehdistötilaisuus voidaan ilmiömaailmaltaan rinnastaa teatterin ilmiömaailmaan. Aineiston analyysissa sovellan vapaasti laadullisen tekstintutkimuksen menetelmiä. Semioottisen sisältöanalyysin lisäksi hyödynnän mm. Kari Salosaaren hypoteesia teatterin osakielistä sekä sen pohjalta kehittelemääni ns. viestintätilanteen semioottista analyysimallia.</p> <p>Tutkimustuloksista voidaan päätellä, että Hiihtoliiton ja valmennusjohdon esiintyminen tiedotustilaisuuksissa ei ollut uskottavaa. Tapaus Hiihtoliitto on hyvä esimerkki julkisuuskriisin luonteesta ja organisaation ulkoisen viestinnän vaikutuksesta julkisuuskriisiin. Kriisiviestinnän periaatteiden mukaan Hiihtoliitto olisi avoimemmalla, aloitteellisemmalla ja nopeammalla ulkoisella viestinnällä voinut vaikuttaa sitä kohdanneen julkisuuskriisin laajenemiseen ja syvenemiseen.</p> <p>Semioottisen näkökulman ja tutkimusmenetelmän kannalta tärkeimpiä lähteitä ovat Salosaaren väitöskirja Perusteita näyttelijäntyön semiotiikkaan vuodelta 1989 sekä Veivon ja Huttusen teos Semiotiikka - Merkeistä mieleen ja kulttuuriin. Kriisiviestinnän ja kriisinhallinnan viitekehyksen tärkeimpinä lähteinä ovat Juholinin teos Communicare! Viestintä strategiasta käytäntöön sekä Åbergin teos Viestinnän johtaminen.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords semiotiikka organisaation kriisit - kriisiviestintä - kriisinhallinta tiedotustilaisuus lehdistötilaisuus			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			